

Voorzitter,

D66 bedankt iedereen die heeft bijgedragen aan het tot stand komen van deze PPN. Begrijpelijk(er)wijs is deze beleidsarm. Daarmee voelt D66 zich uitgenodigd om het door ons gewenste beleid op enkele punten aan te reiken waarvan wij vinden dat daar aandacht en capaciteit op ingezet moet worden. Daarbij zullen we minder ingaan op het financiële aspect. Dat krijgt de aandacht bij de begrotingsbehandeling.

We willen in het beleid, en dus ook in de besteding van geld, dat de mens centraal staat. Menselijk welzijn is wat ons betreft het doel van dat wat we doen als gemeentelijke overheid. Om het met elkaar te redden is het belangrijk dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Een andere manier om dat te zeggen is dat we pleiten voor solidariteit met elkaar. Met name de minder vermogenden verdienen de steun en bescherming van de meer vermogenden. En dan bedoelen wij met vermogend niet alleen geld om in het eigen leven te voorzien en bij te dragen aan de samenleving. Vermogen is ook potentie. Potentie die gevoed wordt door, en vorm geeft aan, onder andere culturele vorming, onderwijs en maatschappelijke betrokkenheid.

Wij willen in Meppel veel ruimte voor sociale, culturele en economische vernieuwing en ontwikkeling.

Mens gedreven en niet technologie gedreven. Gericht op een zich ontwikkelende samenleving en niet op een economisch systeem.

Dat, voorzitter, is een visie die zich richt op de lange termijn, maar waar nu al concreet aan gewerkt moet worden om dat in de komende pak weg 40 jaar vorm te geven.

Als je kijkt naar demografie, economie, klimaat, infrastructuur en bestuur, dan zien we voor Meppel de komende 40 jaar een aantal structurele bedreigingen die veel groter zijn dan de dagelijkse politieke discussies. Sommige daarvan worden al genoemd in de perspectiefnota en het coalitieakkoord. Andere veel minder.

Het eerste punt van aandacht:

Vergrijzing en tekort arbeidskrachten

Meppel krijgt te maken met

- Meer ouderen;
- Minder werkenden per gepensioneerde;
- Toenemende zorgvraag;
- Tekorten in onderwijs zorg en techniek.

Gevolgen zijn o.a.

- Hogere zorgkosten (WMO);
- Druk op het vrijwilligerswerk;
- Minder economische groei;
- Moeilijker invullen van vacatures.

Dat we daar op dit moment al naartoe op weg zijn is o.a. te zien aan het relatief lage werkloosheidspercentage in Meppel van 2 tot 3 procent. Dat is ongeveer gelijk aan de frictiewerkloosheid. Nog even en dan is er dus al een absoluut tekort aan mensen. Zoals terecht signaleerd met betrekking tot de ambtenaren. Het is echter een veel groter probleem dan alleen de personele bezetting binnen het gemeentehuis!

Hoe blijft Meppel aantrekkelijk voor jonge gezinnen, studenten en kenniswerkers?

Een vraag voorzitter waar D66 graag in samenspraak met de andere fracties antwoorden op en ideeën voor ontwikkelt. Maar ook een vraag waar het college wat ons betreft structureel mee aan het werk moet.

Dan is er:

Klimaatverandering en Waterbeheer

Meppel ligt in een kwetsbaar watersysteem tussen Reest, Drentse Hoofdvaart, Meppelerdiep en omliggende polders. De komende decennia nemen daarom waarschijnlijk toe:

- Piekbuien;
- Wateroverlast;
- Droogte;
- Hittestress.

De gevolgen zijn:

- Schade aan infrastructuur;
- Hogere beheerkosten;
- Druk op landbouw;
- Problemen voor woningbouw.

De vraag is voorzitter: Kan Meppel groeien zonder dat klimaatadaptatie achterblijft? Ook op deze vraag moeten we met elkaar tot een antwoord komen voorzitter. Dus ook hier de oproep om de komende vier jaar gezamenlijk tot een visie te komen. Voor nu aan het college de vraag in welke mate wordt nu al invulling gegeven aan klimaatadaptatie? Graag concrete voorbeelden! Ook de vraag wat de geraamde extra kosten ten gevolge van klimaatadaptatie zullen zijn? Wat is de impact op de begroting?

Is het college bereid vanaf de komende begroting inzichtelijk te maken wat de kosten hiervoor zijn?

Tenslotte als belangrijk punt van aandacht:

Energie-infrastructuur en netcongestie

Zonder voldoende netcapaciteit lopen we vast. Denk aan:

- Woningbouw;
- Bedrijventerreinen;
- Verduurzaming;
- Economische groei;
- Voldoen aan de RES.

Hoe ziet het college de effecten van netcongestie op de ontwikkeling van Meppel? Wat betekent dat voor de grenzen aan de groei? Hoe wordt voorkomen dat woningbouw, economie en verduurzaming vastlopen? Wordt in de komende begroting inzichtelijk gemaakt hoe dat een rol speelt? Ook hier een uitdaging voor raad en college om tot een oplossing te komen.

Voorzitter,

Vanuit D66-perspectief ligt de grootste lange termijn opgave waarschijnlijk in het verkrijgen en behouden van menselijk potentieel. Als Meppel erin slaagt om:

- Goed onderwijs te bieden;
- Betaalbare woningen te bouwen;
- Duurzaam te groeien;
- Cultuur en voorzieningen sterk te houden;
- Biodiversiteit en natuur te borgen.

heeft het wat D66 betreft de beste kans om de grootste bedreigingen het hoofd te bieden. De strijd om jonge mensen, kennis en innovatie wordt waarschijnlijk bepalender voor de toekomst van Meppel dan welke individuele investering of bezuiniging dan ook.

En dan last but not least voorzitter. Zoals ik aan het begin al aangaf hecht D66 eraan de mens centraal te stellen. Dat geldt voor jong en oud. We weten echter dat de belangrijkste ontwikkeling vooral plaatsvindt aan het begin van het leven.

Die ontwikkeling wordt nu in belangrijke mate beïnvloed door het gebruik van schermen en sociale media. D66 ziet samen met heel veel anderen dat dit op jonge leeftijd leidt tot nogal wat verstoringen in een gezonde lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling. Dat is een proces dat al langere tijd loopt. Wij denken dat de gemeente een belangrijke rol kan spelen in het omkeren van dat proces.

Daarom vragen we het college te onderzoeken hoe ouders, maatschappelijke- en onderwijsinstellingen kunnen worden ondersteund bij smartphonevrij opgroeien. Met als doel een plan van aanpak op te stellen, waarmee de gemeente er naartoe werkt om in 2030 minstens 25 procent van de kinderen in Meppel smartphone vrij op te laten groeien. Tegelijkertijd vragen we het college vanuit een faciliterend perspectief aan ouders, maatschappelijke instellingen, en scholen, geld beschikbaar te maken voor voorlichtende activiteiten en coördinatie en ondersteuning van initiatieven die gericht zijn op smartphonevrij/social media vrij opgroeien. Wij denken daarvoor aan een bedrag van 25.000 euro. Dat alles met het oog op het stimuleren van menselijk potentieel voor de toekomst.

We vragen in eerste termijn om een toezegging van het college. Eventueel zullen we hiertoe in tweede termijn een motie indienen.

Tot zover voorzitter.